

राष्ट्रीय सेवा योजना

सन २०२०-२०२१ (सर्व प्रवर्गासाठी प्रथम
हप्ता सहायक अनुदान [Grant-in-Aid]
७५टक्के केंद्र हिस्सा) (सशर्त) संबंधीत १४
विद्यापीठांना वितरण करणे...

महाराष्ट्र शासन

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: रासेयो २०२१/प्र.क्र.१/साशि-७

मंत्रालय विस्तार भवन, मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मुंबई -४०० ०३२.

दिनांक : ०२ फेब्रुवारी, २०२१.

वाचा :

१. भारत सरकार, युवा कार्य व क्रीडा विभाग यांचे क्र.F.NO.J-१२०२६/१(i)/२०२०-NSS, दिनांक १७.०९.२०२० चे पत्र.
२. भारत सरकार, युवा कार्य व क्रीडा विभाग यांचे क्र.F.NO.J-१२०२६/१(ii)/२०२०-NSS, दिनांक १७.०९.२०२० चे पत्र.
३. भारत सरकार, युवा कार्य व क्रीडा विभाग यांचे क्र.F.NO.J-१२०२६/१(iii)/२०२०-NSS, दिनांक १७.०९.२०२० चे पत्र.
४. भारत सरकार, युवा कार्य व क्रीडा विभाग यांचे क्र.D.O.No.G ११०११/ ०१/ २०१६- NSS, दिनांक ०१.०६.२०१६ चे पत्र.
५. भारत सरकार, युवा कार्य व क्रीडा विभाग यांचे क्र.D.O.No.G ११०११/०१/ २०१६-NSS, दिनांक १६.०८.२०१६ चे पत्र.
६. भारत सरकार, युवा कार्य व क्रीडा विभाग यांचे क्र.D.O.No.G ११०११/०१/ २०१६-NSS, दिनांक ०९.०९.२०१६ चे पत्र.
७. उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शा.नि क्र. रासेयो २०१६/(१४२/१६)/ साशि-७, दि.२४.११.२०१६.
८. उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शा.नि क्र. रासेयो २०२०/प्र.क्र.६४/१९/ साशि-७, दि. २०.१०.२०२०.

प्रस्तावना :

केंद्र शासनाने राष्ट्रीय सेवा योजना अंतर्गत नियमित आणि विशेष शिबीर कार्यक्रमांसाठी सन २०२०-२०२१ वर्षाकरीता प्रवर्गनिहाय अनुक्रमे नियमित कार्यक्रमांसाठी ३२७७०० व विशेष शिबीर कार्यक्रमासाठी १६३८५० इतकी विद्यार्थी संख्या महाराष्ट्र राज्यासाठी मंजूर केली आहे. सदर विद्यार्थी संख्येस प्रशासकीय विभागाची मान्यता घेण्यात आली असून सदर विद्यार्थी संख्येचे वाटप २०२०-२१ साठी अनुक्रमे वाचा क्र.८ मधील शासन निर्णयाद्वारे सर्व विद्यापीठांना करण्यांत आले आहे. विद्यापीठांना राष्ट्रीय सेवा योजनेचे उपक्रम राबविताना होणारा खर्च भागविण्यासाठी सन २०१०-११ पासून

सुधारित दराने नियमित कार्यक्रम रु. २५०/- आणि विशेष शिबीर कार्यक्रम रु. ४५०/- प्रति विद्यार्थी, प्रती वर्ष या दराने सहायक अनुदानाचे वितरण करण्यात येते. भारत सरकार, युवा कार्य व क्रीडा विभाग यांचे अर्धशासकीय पत्र दिनांक १६.८.२०१६ व ९.९.२०१६ नुसार माहे एप्रिल, २०१६ पासून राष्ट्रीय सेवा योजनेमध्ये केंद्र हिस्सा १०० टक्के झाला असून सदर योजना केंद्रशासित झाली आहे. त्यासाठी या कक्षाचे स्वतंत्र बँक खाते उघडले असून त्यात ई.सी.एस. द्वारे दिनांक ०१.१०.२०२० रोजी केंद्राकडून निधी प्राप्त झाला व शासन निर्णयानुसार सदर निधी विद्यापीठांना राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या कार्यक्रमांसाठी वितरित करण्याचा प्रस्ताव विचाराधीन होता.

शासन निर्णय:-

भारत सरकार, युवा कार्य व क्रीडा विभाग यांचे अर्धशासकीय पत्र दिनांक १६.८.२०१६ व ९.९.२०१६ नुसार माहे एप्रिल, २०१६ पासून राष्ट्रीय सेवा योजनेमध्ये केंद्र हिस्सा १०० टक्के झाला असून सदर योजना केंद्रशासित झाली आहे. त्यासाठी या कक्षाचे आय.सी.आय.सी.आय.बँकेत स्वतंत्र बचत खाते उघडले असून त्यात ई.सी.एस.द्वारे केंद्राकडून निधी प्राप्त झाला आहे. केंद्र शासनाच्या उपरोक्त पत्रानुसार निधी राज्याकडे थेट न देता राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या स्वतंत्र बचत खात्यात जमा करण्यात आला आहे. शासन निर्णयानुसार सदर निधी विद्यापीठांना राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या कार्यक्रमांसाठी वितरित केला जातो. सन २०१९-२० (सर्व प्रवर्गांसाठी अंतिम हप्ता) व सन २०२०-२०२१ (सर्व प्रवर्गांसाठी प्रथम हप्ता ७५% केंद्र हिस्सा) सहायक अनुदानाचे (सशर्त) संबंधित विद्यापीठांना वितरण करण्याबाबतचा निधी परिशिष्ट अ व ब मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या आय.सी.आय.सी.आय.बँक बचत खात्यातून वितरणास सदर शासन निर्णयान्वये मंजूरी देण्यात येत आहे.

२६ विद्यापीठे/ संचालनालये पैकी १२ विद्यापीठांकडून वर्ष २०१९-२० चे उपयोगिता प्रमाणपत्र अद्यापही प्राप्त न झाल्यामुळे/त्रूटी असल्यामुळे सदर विद्यापीठांना वगळून उर्वरित १४ विद्यापीठे / संचालनालये यांना सन २०२०-२०२१ (सर्व प्रवर्गांसाठी प्रथम हप्ता ७५ % केंद्र हिस्सा) म्हणून नियमित कार्यक्रमासाठी रुपये ३,६४,६१,६६०/- व विशेष शिबिर कार्यक्रमासाठी रुपये ३,२९,१६,८९८/- याप्रमाणे एकूण रक्कम रुपये ६,९३,७८,५५८/- (अक्षरी रुपये सहा कोटी त्रयान्नव लाख अठ्ठाहत्तर हजार पाचशे अठ्ठावन्न मात्र) रक्कमेच्या वितरणास मंजूरी देण्यात येत आहे. ज्या विद्यापीठांकडे सन २०१९-२० चा निधी शिल्लक आहे, त्यांना सदर निधी सन २०२०-२१ च्या देय रकमेतून समायोजित करून निधी वितरीत करण्यास मंजूरी देण्यात येत आहे. (विद्यापीठांना देय रकमेचा तपशील सोबतच्या परिशिष्ट “अ” मध्ये दिलेला असून परिशिष्ट “अ” सोबत जोडले आहे).

सहायक अनुदानाची रक्कम ई.सी.एस. द्वारे सार्वजनिक निधी वितरण प्रणाली द्वारे (PFMS) संबंधित विद्यापीठाचे कुलसचिव/ संचालक/ नियंत्रक यांना राष्ट्रीय सेवा योजनेचे राज्य राष्ट्रीय सेवा योजना अधिकारी (राज्यसंपर्क अधिकारी/विशेष कार्य अधिकारी) हे प्रधान सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग यांच्या मान्यतेने वितरीत करतील. विद्यापीठांनी सदर अनुदान रकमेचे त्यांच्या अधिपत्याखालील महाविद्यालयांना सार्वजनिक निधी वितरण प्रणाली द्वारे (PFMS) प्रवर्गनिहाय वाटप करून सहायक अनुदान वाटप विवरणपत्र व उपयोगिता प्रमाणपत्र लेख्यासह सनदी लेखापालांच्या स्वाक्षरीने शासनास त्वरीत सादर करावे. तसेच विद्यापीठाने महालेखापाल, महाराष्ट्र-१ मुंबई आणि महालेखापाल, महाराष्ट्र-२ नागपूर तसेच या विभागाला अथवा त्याच्या प्रतिनिधीला राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या अनुदानाचे सर्व लेखे तपासणी करिता सादर करावेत.

उपरोक्त रकमेला वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.१९९ /व्यय-५, दिनांक १४/०२/२०१७ अन्वये मान्यता घेण्यात आली आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२१०२०२१२२३२०९०८ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(डॉ. प्रभाकर ब. देसाई)

राज्यसंपर्क अधिकारी/विशेष कार्य अधिकारी

प्रत,

- १ अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
- २ निवासी लेखा अधिकारी, मुंबई
- ३ महालेखापाल, (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखा परीक्षा) महाराष्ट्र - १, मुंबई
४. महालेखापाल, (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखा परीक्षा) महाराष्ट्र - २, नागपूर
५. अवर सचिव, भारत सरकार, युवा कार्य व क्रीडा मंत्रालय, शास्त्री भवन, नवी दिल्ली (पत्राद्वारे)
६. सहायक कार्यक्रम सल्लागार, राष्ट्रीय सेवा योजना विभागीय केंद्र, पुणे
७. सर्व संबंधित विद्यापीठाचे कुलसचिव/ संचालक
८. सर्व संबंधित विद्यापीठाचे / संचालनालयाचे राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाचे कार्यक्रम समन्वयक
९. वित्त विभाग (व्यय - ५), वित्त विभाग, (अर्थसंकल्प ८)
१०. उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, साशि - १/ लेखा शाखा /
११. निवड नस्ती साशि- ७.

परिशिष्ट - अ

अ.क्र	विद्यापीठाचे नाव	रासेयो कार्यक्रम	सन 2020-21 करीता मंजूर विद्यार्थी संख्या				Actual Paid during the year 2020-21				Remarks
			विद्यार्थी	S.C.	S.T.	OTHERS	S.C.	S.T.	OTHERS	TOTAL	
1	सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे	Regular	47750	5308	3962	38480	995250	742875	7215000	8953125	
		Special	23875	2654	1981	19240	895725	668588	6493500	8057813	
							1890975	1411463	13708500	17010938	
2	डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद	Regular	34400	4160	2234	28006	780000	404386	5251125	6435511	ST प्रवर्गाचे रुपये 14489/- समायोजित केले.
		Special	17200	2080	1117	14003	702000	234727	4726012	5662739	ST प्रवर्गाचे रुपये 142261/- समायोजित केले.
							1482000	639113	9977137	12098250	
3	राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ, नागपूर	Regular	26800	4530	2874	19396	849375	514964	3636750	5001089	ST प्रवर्गाचे रुपये 23911/- समायोजित केले.
		Special	13400	2265	1437	9698	764438	462152	3273074	4499664	ST प्रवर्गाचे रुपये 22836/- समायोजित केले.
							1613813	977116	6909824	9500753	
4	संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती	Regular	25400	3096	2378	19926	580500	445875	3736125	4762500	
		Special	12700	1548	1189	9963	522450	401288	3362512	4286250	
							1102950	847163	7098637	9048750	
5	स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड	Regular	15000	1770	1570	11660	331875	294375	2186250	2812500	
		Special	7500	885	785	5830	298688	264938	1967624	2531250	
							630563	559313	4153874	5343750	
6	पुण्यश्र्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठ, सोलापूर	Regular	9200	1086	386	7728	139323	72375	1173048	1384746	SC प्रवर्गाचे रुपये 64302/- Others प्रवर्गाचे रुपये 275952/-समायोजित केले.
		Special	4600	543	193	3864	117825	65138	1204938	1387901	SC प्रवर्गाचे रुपये 65437/- Others प्रवर्गाचे रुपये 99162/-समायोजित केले.
							257148	137513	2377986	2772647	
7	शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर	Regular	24600	2904	1254	20442	544500	235125	3832875	4612500	
		Special	12300	1452	627	10221	490050	211612	3449588	4151250	
							1034550	446737	7282463	8763750	
8	महाराष्ट्र आरोग्य विज्ञान विद्यापीठ, नाशिक	Regular	9000	464	844	7692	87000	108787	911964	1107751	ST प्रवर्गाचे रुपये 49463/- समायोजित केले.
		Special	4500	232	422	3846	78300	65990	811408	955698	ST प्रवर्गाचे रुपये 76435/- समायोजित केले.
							165300	174777	1723372	2063449	
9	वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी	Regular	2800	332	200	2268	48772	13209	345954	407935	SC प्रवर्गाचे रुपये 13478/- ST प्रवर्गाचे रुपये 24291/- व Others प्रवर्गाचे रुपये 79296/- समायोजित केले.
		Special	1400	166	100	1134	51925	18606	364735	435266	SC प्रवर्गाचे रुपये 4100/- ST प्रवर्गाचे रुपये 15144/- व Others प्रवर्गाचे रुपये 17990/- समायोजित केले.
							100697	31815	710689	843201	
10	डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यापीठ, अकोला	Regular	2600	294	242	2064	50040	39629	331143	420812	SC प्रवर्गाचे रुपये 5085/- ST प्रवर्गाचे रुपये 5746/- व Others प्रवर्गाचे रुपये 55857/- समायोजित केले.
		Special	1300	147	121	1032	49612	40838	348300	438750	
							99652	80467	679443	859562	
11	भारती विद्यापीठ विश्वविद्यालय, पुणे	Regular	1700	190	150	1360	35625	28125	255000	318750	
		Special	850	95	75	680	32063	25312	229500	286875	
							67688	53437	484500	605625	

परिशिष्ट - अ

अ.क्र	विद्यापीठाचे नाव	रासेयो कार्यक्रम	सन 2020-21 करीता मंजूर विद्यार्थी संख्या				Actual Paid during the year 2020-21				Remarks
			विद्यार्थी	S.C.	S.T.	OTHERS	S.C.	S.T.	OTHERS	TOTAL	
12	डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषी विद्यापीठ, दापोली	Regular	1200	142	132	926	0	0	0	0	SC, ST & Others प्रवर्गातील मागील वर्षाचा शिल्लक निधी सन 2020-21 या वर्षाकरीता देय ठरत असलेल्या 75% निधीपेक्षा अधिक असल्याने पूर्णतः समायोजित केला.
		Special	600	71	66	463	0	0	0	0	SC, ST & Others प्रवर्गातील मागील वर्षाचा शिल्लक निधी सन 2020-21 या वर्षाकरीता देय ठरत असलेल्या 75% निधीपेक्षा अधिक असल्याने पूर्णतः समायोजित केला.
							0	0	0	0	
13	महाराष्ट्र पशू व मत्स्य विज्ञान विद्यापीठ, नागपूर	Regular	1000	142	116	742	24041	19690	121867	165598	SC प्रवर्गाचे रुपये 2584/- ST प्रवर्गाचे रुपये 2060/- व Others प्रवर्गाचे रुपये 17258/- समायोजित केले.
		Special	500	71	58	371	23377	19110	121312	163799	SC प्रवर्गाचे रुपये 585/- ST प्रवर्गाचे रुपये 465/- व Others प्रवर्गाचे रुपये 3901/- समायोजित केले.
							47418	38800	243179	329397	
14	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर तंत्रशास्त्र विद्यापीठ, लोणेरे	Regular	700	84	64	552	6689	6587	65567	78843	SC प्रवर्गाचे रुपये 9061/- ST प्रवर्गाचे रुपये 5413/- व Others प्रवर्गाचे रुपये 37933/- समायोजित केले.
		Special	350	42	32	276	4722	2902	52019	59643	SC प्रवर्गाचे रुपये 9453/- ST प्रवर्गाचे रुपये 7898/- व Others प्रवर्गाचे रुपये 41131/- समायोजित केले.
							11411	9489	117586	138486	
	एकूण सहाय्यक अनुदानाची रक्कम	Regular	202150	24502	16406	161242	4472990	2926002	29062668	36461660	
		Special	101075	12251	8203	80621	4031175	2481201	26404522	32916898	
		Grand Total	36753	24609	241863	8504165	5407203	55467190	69378558		

(डॉ. प्रभाकर ब. देसाई)

राज्य संपर्क अधिकारी/विशेष कार्य अधिकारी
राष्ट्रीय सेवा योजना, महाराष्ट्र शासन.